

SCI-CONF.COM.UA

**INNOVATIONS
AND PROSPECTS
OF WORLD SCIENCE**

**PROCEEDINGS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 8-10, 2021**

**VANCOUVER
2021**

INNOVATIONS AND PROSPECTS OF WORLD SCIENCE

Proceedings of I International Scientific and Practical Conference
Vancouver, Canada
8-10 September 2021

Vancouver, Canada

2021

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science” (September 8-10, 2021) Perfect Publishing, Vancouver, Canada. 2021. 408 p.

ISBN 978-1-4879-3794-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-innovations-and-prospects-of-world-science-8-10-sentyabrya-2021-goda-vankuver-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: vancouver@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Perfect Publishing ®

©2021 Authors of the articles

TECHNICAL SCIENCES

12. *Moroz B. I., Shvachych G. G., Chorna V. I., Voroshylova N. V.* 74
COMPUTER MODELING OF HARMFUL IMPURITIES TRANSFER.
13. *Voskoboinick V., Voskoboinyk O., Makarenkova A., Voskobiinyk A.* 81
WALL PRESSURE FLUCTUATIONS IN THE VICINITY OF LOCAL OBSTACLE ON STREAMLINED SURFACE.
14. *Батыгин Ю. В., Ерёмкина Е. Ф., Шиндерук С. А., Чаплыгин Е. А., Гаврилова Т. В., Безродная А. В.* 90
РАСЧЕТНЫЕ СООТНОШЕНИЯ ХАРАКТЕРИСТИК РЕЗОНАНСНОГО УСИЛИТЕЛЯ РЕАКТИВНОЙ ЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ МОЩНОСТИ.
15. *Гавенко С. Ф., Огірко М. О., Лозовий А.-Й. П.* 98
ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПОЛІГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ПАКОВАНЬ.
16. *Комаров В. О., Сащук С. І., Левіщенко Є. В.* 102
ЗАДАЧІ СИСТЕМ ДІАГНОСТИЧНОГО КОНТРОЛЮ КОНСТРУКЦІЙ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ І МЕТОДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.
17. *Міночкін Д. А., Рибак О. О.* 112
ДОСЛІДЖЕННЯ АЛГОРИТМУ ADAPTIVE DATA RATE.

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

18. *Zhuravlova Z. Yu., Chernobrovkin A. V.* 119
ANTIPLANE ELASTICITY PROBLEM FOR A MULTILAYER RECTANGULAR REGION.
19. *Мусаев Али Мехти, Дамирова Джавида Ризван* 123
ОБ АППРОКСИМАЦИИ МНОГОКРАТНО ДИФФЕРЕНЦИРУЕМЫХ ФУНКЦИИ СОПРЯЖЕННЫМИ m -СИНГУЛЯРНЫМИ ИНТЕГРАЛАМИ.

GEOGRAPHICAL SCIENCES

20. *Котик Л. І.* 129
УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МИРОТВОРЧИХ МІСЯХ ООН: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ.
21. *Сільченко І. Ф.* 140
МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.

PEDAGOGICAL SCIENCES

22. *Chukhno I.* 144
BASIC APPROACHES TO MASTERING BY STUDENTS OF HIGHER MEDICAL EDUCATION SOFT SKILLS BY MEANS OF GAME TECHNOLOGIES.

GEOGRAPHICAL SCIENCES

УДК 911.3

УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МИРОТВОРЧИХ МІСІЯХ ООН: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ

Котик Любов Іванівна

асистент,

Львівський національний університет

імені Івана Франка,

м. Львів, Україна

У статті розкрито інституційні засади миротворчої діяльності ООН, її динаміку, просторові особливості перебігу та специфіку у ХХІ ст. Обґрунтовано роль України у миротворчій діяльності. Визначено періоди найактивнішої участі держави у миротворчих місіях ООН та розкрито внесок в них. Детально проаналізовано сучасну діяльність України у миротворчих місіях ООН, аргументовано їхню важливість для політичного й військового визнання держави у глобальному й регіональному просторі.

Ключові слова: ООН, миротворчість, миротворча місія, Україна, суспільно-географічний аспект.

Україна — інституційно, молода держава (1991) на політичній карті світу з давньою національною історією й славними військовими традиціями та здобутками. Як демократична країна, що пропагує засади непорушності державних кордонів і недопущення розв'язання та загострення зовнішніх і внутрішніх етнічних, територіальних, військових та інших конфліктів, бере активну участь у миротворчих місіях ООН. Останні забезпечують Україні посилення політичної ідентичності на карті світу та отримання сучасного

досвіду військової взаємодії держав, сприяють долученню до розв'язання однієї з глобальних проблем людства — проблеми війни і миру.

Миротворчість (англ. *peacekeeping*) — спосіб керування міжнародним конфліктом, коли треті сторони намагаються припинити його насильницьку фазу мирними засобами [1, с. 136].

Поняття миротворчості, у його прямому розумінні не означено у статутних документах ООН. Його змістові засади розкрито у першій і 33 статтях Хартії організації. Зокрема, у першій статті вказано: *«ООН переслідує мету підтримувати міжнародний мир і безпеку і з цією метою приймати ефективні колективні заходи для запобігання та усунення загрози миру і придушення актів агресії або інших порушень миру і проводити мирними засобами, у згоді з принципами справедливості і міжнародного права, залагоджування або вирішення міжнародних суперечок або ситуацій, які можуть привести до порушення миру»* [2]. У 33 Статті Хартії ООН зазначено: *«Сторони будь-якої суперечки, продовження якої, ймовірно, загрожує збереженню міжнародного миру та безпеки, будуть, перш за все, шукати рішення шляхом переговорів, розслідування, посередництва, примирення, арбітражу, судового врегулювання, звернення до регіональних агентств або домовленостей, або інших мирних засобів на власний вибір»* [2].

34 стаття Хартії ООН несе інформацію про зобов'язання та роль Ради Безпеки у розв'язанні суперечностей, які можуть порушити мир: *«Рада Безпеки уповноважується розслідувати будь-яку ситуацію, яка може призвести до міжнародного тертя або викликати спір, для визначення того, чи не може продовження цієї суперечки або ситуації загрозувати підтримці міжнародного миру і безпеки»* [2]. Згідно неї Рада Безпеки ООН ухвалює рішення про скерування миротворчих контингентів у зони бойових дій («зони вогню») з метою стабілізації ситуації та підтримання миру засобами військових контингентів під егідою ООН. Хоча положення Хартії ООН мають превентивну роль і за ними Рада Безпеки може застосовувати військовий примус для досягнення миру, на практиці миротворчість здійснюється збройним

контингентом ООН без використання зброї (перемовини щодо перемир'я і забезпечення його дотримання сторонами конфлікту; політичне, соціально-економічне врегулювання суперечностей тощо), за винятком випадків самооборони.

У сучасних документах ООН, щодо врегулювання миротворчої діяльності паралельно із терміном миротворчість (*peacekeeping*) застосовують поняття, які іменують види діяльності з врегулювання конфлікту та встановлення миру: запобігання конфліктам та посередництво (*conflict prevention and mediation*), створення миру (синонім до миротворчість в українській науковій літературі, *peacemaking*), застосування миру (примус до миру, *peace enforcement*), миробудівництво (*peacebuilding*) [3]. Діяльність із запобігання конфліктів передбачає використання дипломатичних заходів для виключення переростання внутрішньодержавної або міждержавної напруженості у насильницький конфлікт; створення миру — використання системи заходів спрямованих на створення умов, для тривалого миру; застосування миру — використання низки примусових заходів, аж до військової сили з метою збереження чи встановлення миру; миробудівництво — створення необхідних умов для сталого миру, метою є мінімізація можливостей загострення конфлікту чи повернення до нього шляхом зміцнення національного потенціалу на усіх рівнях управління конфліктом та формування засад збалансованого соціально-економічного розвитку території конфлікту. Миротворчі операції ООН переважно охоплюють усі перелічені види діяльності з досягнення миру на конфліктних територіях.

Система принципів реалізації миротворчих операцій ООН [4, с. 121-122]:

- чітко сформульоване загальне політичне завдання та мандат;
- точні вказівки та політичний контроль організації, що надала мандат;
- згода країни, на території якої розгортається миротворча місія (якщо у країні відсутній законний уряд або його внутрішньополітичні можливості значно обмежені, необхідно враховувати міркування сил, що фактично здійснюють контроль території і влади);

➤ оптимальна кількість держав, які залучатимуть для проведення операції;

➤ гнучке політичне керівництво, можливість коригувати мандат у випадку змін політичної обстановки або політична інтерпретація мандата, що надає змогу адаптувати військові цілі до подій, що відбуваються фактично.

Виділяють чотири типи операції (місії) ООН [5]:

➤ моніторингові — мають мандат на спостереження за перемир'ям, відведенням військ, демілітаризацією та координацією ситуації на лінії розмежування; відряджаються за згодою та погодженням сторін конфлікту;

➤ традиційні — мають розширений мандат, відряджаються за згодою сторін. Переважно, мають поліцейські повноваження у буферній зоні, надають допомогу в переговорах щодо мирної угоди;

➤ багатовимірні («операції другого покоління») — мандат визначається за згодою сторін, стосуються коренів конфлікту (економічна відбудова, інституційні трансформації — реформа поліції, армії, судової системи, проведення законних виборів тощо).

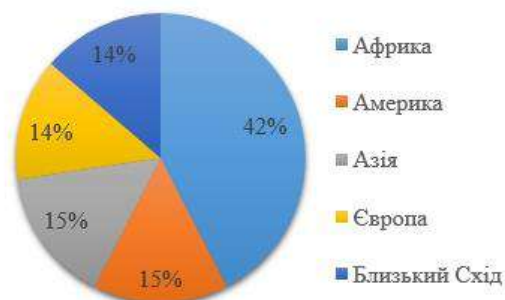
➤ з примусу (операції третього покоління) — спираються на статті 25, 42 і 43 Хартії ООН [2] щодо застосування сили задля гарантування реалізацій місії, не потребують згоди сторін конфлікту.

Проблемою є ефективність місій ООН: перші три типи місій, які умовно можна назвати «цивільними» є малоефективні у районах активного ведення бойових дій [5], їхнє впровадження навпаки, тільки посилює тиск на мирне населення і спричинює зростання людських втрат; «військові» місії, як вказує С. Закірова, повинні «мати здатність погрожувати силою членам незаконних збройних формувань, які не бажають складати зброю, а також мати доступ до усієї території та інфраструктурних об'єктів країни, включно із військовими об'єктами» [6].

З моменту заснування ООН (1945) миротворчу діяльність вперше здійснено 1948 р.: скеровано військових спостерігачів (217 осіб) на ділянки кордону новоствореної держави Ізраїль з метою контролю за перемир'ям. На

сьогодні, під егідою Ради Безпеки ООН завершено 60 миротворчих місій і 12 реалізується [3].

Рис. 1. Розподіл миротворчих місій ООН за регіонами світу, 1948-2021 рр.

Побудовано за: [3].

У просторовому аспекті (рис. 1), більшість миротворчих місій ООН припадає на Африканський регіон (42%, 31 місія); на території Америки й Азії здійснено 30% місій (11 місій у кожному регіоні), Європи та Близького Сходу 28% (10 місій у кожному регіоні). В Африці, переважно об'єктами місій ООН ставали найменш розвинуті і політично вкрай нестабільні держави Африканської Субсахари — Мозамбік, ДР Конго, Сомалі, Еритрея, Уганда, Ангола, Руанда та ін. Найбільше місій (4) реалізовано на території Анголи (1988-1991, 1991-1995, 1995-1997, 1997-1999); найтриваліша місія, з завершених, була в Ліберії (2003-2018), по сьогодні (з 1991) діє місія в Західній Сахарі (взаємні територіальні суперечки Марокко і самопроголошеної Республіка Сахара) [3]. В Америці об'єктами місій ООН були держави Центральної Америки (Гватемала, Гондурас, Нікарагуа, Сальвадор) і Карибського субрегіону (Гаїті, Домініканська Республіка). На території Гаїті, за час функціонування ООН, здійснено найбільше миротворчих місій — сім. Більшість місій у регіоні спрямовано на встановлення демократії у державах проведення місій (Сальвадор, Домініканська Республіка), зупинення громадянських війн (Гватемала, Нікарагуа), формування національних правоохоронних органів (Гаїті) тощо.

В Азії, об'єктами місій ООН були як найменш соціально-економічно розвинуті і політично нестабільні держави Центральної Азії (Афганістан) та

Південно-Східної Азії (Тимор-Лешті, Камбоджа) так і великі регіональні країни з складними релігійними, етно-культурними, політичними суперечками (Індонезія: 1962-1963, 1999) [3] або взаємними територіальними претензіями (Пакистан–Індія, 1965-1966; Пакистан-Індія (Кашмірський конфлікт: з 1949 р. по сьогодні)) тощо. В Європі, діяльність місій ООН локалізовано на території держав з спільним проживанням християнського та мусульманського населення та політичними проблемами, які виникають на базі культурно-релігійних відмінностей (Кіпр-Північний Кіпр: з 1964 р.; Косово: з 1999 р.) і територій постсов'єтських держав, що виникли у результаті розпаду Югославії та СРСР (Грузія: Абхазька війна, 1993-2009; Хорватія: Війна за незалежність, 1994-1996; Македонія: Югославська війна, 1992-1995) тощо.

На Близькому Сході об'єктом місій ООН є проголошена в 1948 р. держава Ізраїль та політично нестабільні держави регіону в яких відбувається чергування хвиль демократії і тоталітаризму [1, 7] — Ліван, Іран, Ірак, Сирія. Близький Схід є регіоном зосередження найтриваліших місій ООН: Ізраїль-Палестинські території (з 1948 р.), Ізраїль-Сирія-Ліван (з 1974 р.), Ліван (з 1978 р.). На сьогодні під егідою ООН проходять 12 місій [3]: шість на території Африки, одна — Азії, дві — Європи, три — Близького Сходу. Місії спрямовані на стримування воєнних дій, їхнього загострення чи відновлення (Косово: врегулювання Косовської війни, з 1999 р.; Індія-Пакистан: Кашмірський конфлікт, з 1949 р.; Судан: Військові дії у м. Дарфур, з 2007 р.), демократичне розв'язання територіальних і релігійно-культурних суперечностей (Кіпр-Північний Кіпр: Кіпрський диспут, з 1964 р.), демілітаризації території (Ізраїль-Сирія-Ліван: з 1974 р.) та ін. За типом, це переважно моніторингові й традиційні місії; багатовимірні інтегровані місії проходять на території Малі та Центральноафриканської Республіки.

Україна в миротворчих місіях ООН задіяна з 1992 р., коли Верховна Рада затвердила постанову № 38 «Про участь батальйонів Збройних сил України в Миротворчих Силах Організації Об'єднаних Націй у зонах конфліктів на території колишньої Югославії» [8]. За період 1992-2021 рр. військові держави

взяли участь у 27 місіях ООН у різних державах світу, загальною кількістю близько 45 тис. ос. з яких 55 ос. загинуло [9, 10].

У середньому український персонал задіяний у 6 миротворчих місіях щороку; максимальна кількість місій, де залучені українські представники припадає на 2001р. – 9 місій; мінімальна – на початкові роки співпраці держави з ООН: 1992-1994 рр. участь в одній місії. З 2014 р., через розв'язанням воєнних дій на сході держави, участь країни у миротворчих місіях ООН скорочується (Рис. 2).

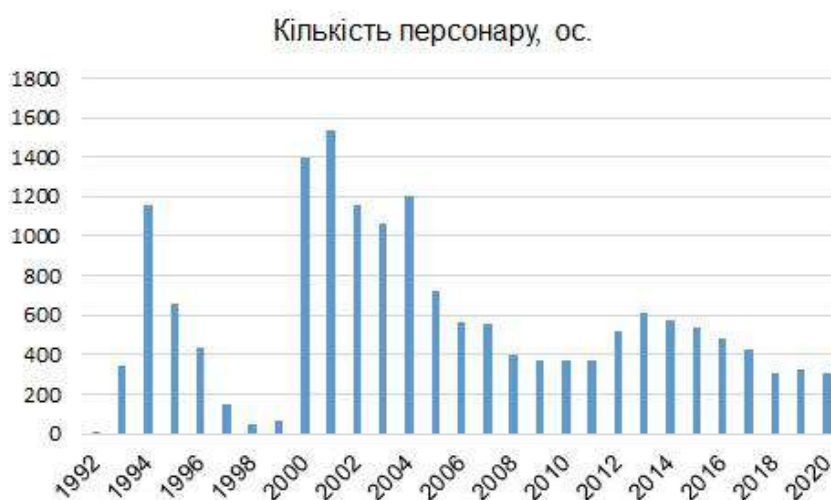

Рис. 2. Участь України в миротворчих місіях ООН

Побудовано за: [3].

UNIKOM — перша миротворча місія співпраці України з ООН, її завдання — спостереження за мирним врегулюванням в регіоні Західної Азії конфлікту Ірак-Кувейт. В ній, з української сторони первинно задіяно 6 спостерігачів (1992), а в 1994 р. — 1152 військових представників (1123 ос. військових, 10 ос. військових спостерігачів, 19 ос. цивільних спостерігачів) [3].

З 1995 р. розширено перелік місій ООН з українським представництвом, збільшено частку держави у структурі персоналу і диверсифіковано його роль [11], залучено українських представників до розроблення та координації місій на місцях у ролі військових й цивільних експертів (Рис. 3).

Рис. 3. Представництво України в миротворчих місіях ООН

Побудовано за: [3].

Найбільше українського персоналу залучено 2001 р. у дев'яти місіях ООН — 1536 ос. (3,26% усього персоналу миротворчих місій ООН). На цей рік припадає і високий рейтинг держави (восьме місце з 87 можливих) участі в миротворчих місіях. Найвищий рейтинг Україна мала 2000 р. — сьоме місце з 89 держав (у місіях ООН задіяно 1400 ос., 3,71% персоналу миротворчих місій ООН). У середньому за весь час співпраці України у рамках миротворчої діяльності ООН щороку в місіях залучено 573 ос., близько 80,2% яких військові, 16,2% — цивільні представники і поліція, 3,6% — військові спостерігачі.

Щодо самих місій, то в XXI ст. найчисельнішим було українське представництво в місіях UNAMSIL (644 ос. 2002 р.; 640 ос. 2003 р., 449 ос. 2004 р.), UNMIL (304 ос. 2005 р., 319 ос. 2007 р., 299 ос. — 2011 р.), MONUSCO (269-265 ос. з 2013 р. по сьогодні) [3]. У просторовому аспекті, українські миротворці були залучені в місії на Африканському континенті, Близькому Сході та Європейському просторі.

На середину 2021 р. Україна задіяна у шести з 12 миротворчих місій ООН: MINUSMA — багатовимірна інтегрована місія стабілізації ООН у Малі, MONUSCO — місія ООН зі стабілізації у ДР Конго, UNFICYP — місія миротворчих сили ООН на Кіпрі, UNISFA — місія тимчасових сили безпеки

ООН для Аб'єя, UNMIK — місія тимчасової адміністрації ООН в Косово, UNMISS — місія ООН у Республіці Південний Судан (табл. 1). Найчисельніше представництво українського миротворчого контингенту в ДР Конго — 257 ос. (85,6% українських миротворців, 1,47% миротворців ООН в країні); найменше українських миротворців залучено в UNMIK — 2 ос. (військові експерти; 0,57% миротворців ООН залучених у місію).

Таблиця 1

Участь України в миротворчих місіях ООН, 31.07.2021р.

Назва місії	Локалізація місії	Рік початк у місії	Загальна кількість персоналу ООН в місії, ос.	Кількість персоналу від України, ос.	Представництво України в місії, %
Багатовимірна інтегрована місія стабілізації ООН у Малі (<i>MINUSMA</i>)	Малі; штаб-квартира: Бакама	2013	18168	11	0,06
Місія зі стабілізації ООН у ДР Конго (<i>MONUSCO</i>)	ДР Конго; штаб-квартира: Кіншаса	2010	17456	257	1,47
Миротворчі сили ООН на Кіпрі (<i>UNFICYP</i>)	Кіпр; штаб-квартира: Нікосія	1964	1012	4	0,40
Тимчасові сили безпеки ООН для Аб'єя (<i>UNISFA</i>)	Район Аб'єй (м. Дарфур, Судан); штаб-квартира: Аб'єй	2011	3816	7	0,18
Місія тимчасової адміністрації ООН в Косово (<i>UNMIK</i>)	Косова; штаб-квартира: Приштина	1999	351	2	0,57
Місія ООН у Республіці Південний Судан (<i>UNMISS</i>)	Південний Судан; штаб-квартира: Джуба	2011	18987	19	0,10

Укладено за: [3].

У структурному відношенні (на 31.07.2021 р.) 81,67% українських

миротворців — військові, 6,67% — офіцери з персоналу, 7,33% — поліцейські, 4,33% — військові та цивільні експерти [3]. Позитивом є зростання частки українських представників у структурі експертів та офіцерів миротворчого персоналу ООН (1,1% та 0,98% відповідно).

Участь України у миротворчих місіях ООН дає змогу військовим держави отримувати досвід взаємодії з військовими підрозділами провідних держав світу, здобувати навички використання сучасного військового обладнання, ознайомитися з тактичними рішеннями розв'язання складних воєнно-цивільних завдань у гостозаселених регіонах, розвинути навички мультикультурної комунікації у кризових ситуаціях тощо. Це суттєво підвищує військовий потенціал держави та її національну безпеку, робить військо держави обороноспроможним й готовим до розв'язання складних зовнішніх та внутрішніх викликів. Приймаючи участь у миротворчих місіях ООН Україна долучається до розв'язання однієї з глобальних проблем людства — проблеми війни і миру, чим вносить свій вклад у збалансований розвиток людства та досягнення Глобальних цілей розвитку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Книш М., Котик Л. Політико-географічна глобалістика : навч. посібник. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. — 484 с.
2. United Nations Charter (full text) URL: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>.
3. UN Peacekeeping URL: <https://peacekeeping.un.org/en>.
4. Гогоша О. Формування поняття і принципів миротворчої діяльності ООН / Вісник Львів. ун-ту. Серія міжнар. відн. — 2012. — Вип. 30. — С. 121-127.
5. Досвід врегулювання конфліктів у світі. Уроки для України: дослідження підготовлене Інститутом світової політики, 2016 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Conflict_Lessons-for-Ukraine_01-36_ukr.pdf.

6. Закірова С. Правове регулювання миротворчих операцій ООН: terra incognita? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3719:pravove-regulyuvannya-mirotvorchikh-operatsij-oon-terra-incognita&catid=8&Itemid=350.
7. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. — 330с.
8. Про участь батальйонів Збройних сил України в Миротворчих Силах Організації Об'єднаних Націй у зонах конфліктів на території колишньої Югославії [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2538-12#Text>.
9. Що відомо про українських миротворців [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.armyfm.com.ua/shho-vidomo-pro-ukrainskih-mirotvorciv>.
10. Збройні сили України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.zsu.gov.ua>.
11. Ровенчак І., Котик Л. Міжнародні політичні, військові та економічні організації: навч.-метод. посібник. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. — 142 с.